

Ciddi Bo? Zaman Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ciddi Bo? Zaman Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18613>

Özet

Ciddi Bo? Zaman Envanteri (CBE), bireylerin sistematik ve önemli çaba gerektiren bo? zaman aktivitelerine yönelik tutumlar?n?, ba?l?l?klar?n? ve deneyimlerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? çok boyutlu bir psikolojik araçtır. Bu envanter, orijinal yap?s?yla uyumlu olacak şekilde 18 farklı alt boyuttan oluşmaktadır.

Akgül, Özdemir, Erturan Ö?üt ve Karaküçük (2016) tarafından gerçekleştirilen geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, ölçe?in Türkiye örneğinde yüksek düzeyde iç tutarlıl?a sahip olduğunu ve teorik yap?s?n? ba?ar?yla koruduğunu göstermiştir. Yapısal geçerlili?in belirlenmesi amacıyla Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, Bo? Zaman, Likert tipi ölçek, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Beyza Merve Akgül, Ayşe Selcen Özdemir, Elif Ersin Erturan Ö?üt, Selçuk Karaküçük.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, sosyolog Robert Stebbins tarafından kavramsallaştırılan **Ciddi Bo? Zaman** (Serious Leisure) yap?s?n? Türk kültürüne uygun bir biçimde geçerli ve güvenilir olarak ölçmektir. Bu yapı, bireyin uzun vadeli, sistematik ve önemli kişisel çaba gerektiren bo? zaman aktivitelerine olan ba?l?l?n? ve bu aktivitelerden elde ettiği ödünleri değerlendirir.

Uyarlama çal??mas?, alanyazına, bireylerin bo? zaman aktivitelerindeki ciddiyet düzeylerini belirlemeye ve bu ciddiyetin psikolojik iyi oluş, kimlik gelişimi ve yaşam doyumu gibi diğer yapılarla ilişkisini araştırmaya olanak tanıyan standart bir ölçüm aracı kazandırmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, bireylerin amatörlik, hobi veya gönüllülük gibi alanlarda gösterdikleri derin ba?l?l?k ve uzmanlaşma eğilimini temsil eden **Ciddi Bo? Zaman** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genellikle altı temel nitelik ile karakterize edilir: kalıcılık, bo? zaman kariyer yörüngesi, önemli kişisel çaba, eşsiz ödüller, güçlü kimlik oluşumu ve dayanıklılık.

Ciddi Bo? Zaman Envanteri, bu karmaşık yapıyı 18 farklı boyutunu kapsayacak şekilde

tasarlanm??t?r. Bu boyutlar, bireyin bo? zaman aktivitesini sadece bir e?lence olarak de?il, ayn? zamanda ki?isel geli?im ve sosyal kimli?in merkezi bir parças? olarak görme derecesini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini belirlemek amacıyla kapsaml? bir psikometrik analiz süreci izlenmi?tir. Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyut yap?s?n? ampirik olarak test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in 18 boyutlu yap?s?n?n Türkiye örneğinde kabul edilebilir uyum indeksleri sergiledi?ini ve böylece yap?sal geçerlili?in sa?land??n? ortaya koymu?tur.

Bu sonuçlar, ölçe?in maddelerinin, ölçülmek istenen **Ciddi Bo? Zaman** kavram?n?n farklı yönlerini tutarlı bir ?ekilde temsil etti?ini ve faktör yüklerinin güçlü oldu?unu göstermektedir. Yap? geçerlili?inin sa?lanması, envanterin bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilecek sa?lam bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık olmak üzere iki ana boyutta incelenmi?tir. İç tutarlılık analizi için **Cronbach Alfa Katsay?s?** hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde içsel tutarlıla?a sahip oldu?unu açıkça göstermektedir.

Ölçe?in 18 alt boyutu için hesaplanan Cronbach Alfa Katsay?lar?, .76 ile .97 arasında de?irmektedir. Bu aralık, psikometrik standartlara göre mükemmel bir güvenilirlik düzeyine i?aret etmektedir. Envanterin tamam? için hesaplanan genel alfa katsay?s? ise **.97** gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir. Bu sonuçlar, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda son derece homojen oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ciddi Bo? Zaman Envanteri'nin geçerlik çal??mas?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? test etmek ve do?rulamak amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ara?t?rmacılar?n teorik olarak bekledi?i 18 faktörlü yap?n?n ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe uyarlamas?nda da korundu?unu ve 18 alt boyutun her birinin ölçtü?ü yap?y? yeterince temsil etti?ini göstermi?tir. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in farklı bile?enlerinin birbirinden ayr?labilir ve anlamlı oldu?unu teyit etmektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 9'lu Likert tipi ölçek

Language Available: Türkçe

Population Group: Bo? zaman aktivitesine kat?lan bireyler (Genel ve akademik örneklem)

Age Group: Genç Yeti?kin ve Yeti?kin

Population Details: Türkiye örneklemini üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

Rekreasyon, Ciddi Bo? Zaman, Psikometri, Güvenirlik, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alfa Katsay?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Sorumlu Yazar ?leti?im: beyzakgulgazi@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2016 y?I?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif ücretleri için sorumlu yazar Beyza Merve Akgül ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s?: j-humansciences.com

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ciddi-bos-zaman-envanteri-ve-olcumu-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

Kaynaklar

Akgül, B. M., Özdemir, A. S., Erturan Ö?üt, E. E., & Karaküçük, S. (2016). Ciddi Bo? Zaman

Envanteri ve Ölçümü: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2820-2838. doi:10.14687/jhs.v13i2.3739

Ciddi Bo? Zaman Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Envanterin orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam içeri?i ve puanlama detaylar? için yay?mlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM